

Lamačan 9

Mesačník o živote v Lamači, 10. ročník

2008

Rozhovor s poslancom Zlatohorská by mala byť centrom voľného času

Hovoríme s JUDr. Marekom Bartovičom, poslancom MZ Bratislava-Lamač.

Nový školský rok sa začal i znovuo tvorením škôlky v areáli Oáza, kam bola presťahovaná aj vaša „srdcová“ záležitosť škôlka zo Zlatohorskej ulice....

Osobne sa teším tomu, že v Lamači máme ďalšiu budovu, ktorá „prekonala“ rekonštrukciu, aj keď zatiaľ ešte nedokončenú, čím sa zhodnocuje aj prostredie našej mestskej časti. Som rád, že sa podarilo rekonštrukciu objektu bývalej materskej školy na Malokarpatskom námestí dotiahnuť do takého stavu, že doň mohli nastúpiť deti už od 2. 9. 2008. Rodičia týchto detí boli ochotní spolupodieľať sa na danej prarábke, či už svojimi vedomosťami, alebo aj konkrétnou pomocou (dokončovacie práce v interiéri – maľby a pod.), čo sa však, bohužiaľ, nepodarilo zrealizovať. Predpokladám, že po dokončení všetkých prác na fasáde objektu, bude aj v zmysle záverov zastupiteľstva prístupný vchod do areálu aj zo strany ul. Podháň, čo by určite výrazne pomohlo rodičom.

K vynovenej a peknej budove škôlky patrí aj ihrisko, medzi Lamačanmi známe ako Oáza, na ktoré si zvykli viaceré mladé rodiny a najmä najmladší obyvatelia našej mestskej časti.

Preto som toho názoru, aby detské ihrisko Oáza nachádzajúce sa v areáli novootvoreného pracoviska škôlky, ostalo aspoň čiastočne prístupné verejnosti, a to od 17. hod. vo všedný deň, ako aj cez víkendy. Bolo by škoda, ak by takýto areál nemohli využívať v čase „voľna“ aj ostatní obyvatelia. S ihriskom úzko súvisí aj samotná bezpečnosť detí. Preto sú nevyhnutné isté opatrenia, ktoré s pokračujúcou rekonštrukciou, predpokladám, budú uskutočnené. Myslím tým najmä „veľkú preliezačku“, ktorá do tohto priestoru bola prevezená z areálu ZŠ. Samotný prvok je veľmi zaujímavý a pekný, no svojím vyhotovením je určený pre menšie deti s individuálnym dozorom. Preto by bolo vhodnejšie, aby bol tento prvok presunutý pred Materské centrum Obláčik do areálu na Zlatohorskej ulici. Toto miesto má slúžiť pre voľnočasové aktivity, aj ako primárna náhrada pre rodiny s deťmi za ihrisko Oáza. Budem sa zasadzovať o to, aby objekt na Zlatohorskej ulici zostal svojím určením k dispozícii pre voľnočasové aktivity širokej verejnosti a dúfam, že sa časom nezmení účel jeho užívania.

kl

Lamačské hody: počasie, nálada aj program

Výborné počasie, dobrá nálada, zaujímavý program pre všetky vekové kategórie, tri dni zábavy a dobrého jedla, aj tak sa dajú v stručnosti charakterizovať Hrubé hody 2008, ktoré sa v našej mestskej časti Bratislava-Lamač uskutočnili od 5. do 7. septembra. Dokonca aj drobný dážď, ktorý začal v nedeľu po 19. hodine padať, bol vlastne len akosi bodkou a ukončením troch úspešných slnečných dní.

pokračovanie na 4. a 5. strane

September je významný mesiac pre celé Slovensko

V týchto dňoch sme si pripomenuli Deň Ústavy Slovenskej republiky (1. 9). Je to pre nás deň sviatočný.

Deň ústavy by nás mal podnecovať na zamyslenie sa aj nad javmi, ktoré nás nectia a nesvedčia nám, Slovákom. Ústava nás vedie k tomu, aby sme hľadali a absolvovali cestu skultúrňovania, mravnosti, vlastenectva, ľudského vzťahu človeka k človeku. K národnej jednote!

Len ten národ má budúcnosť, ktorý má svoju ľudskú morálku, jazyk, vlastenectvo a národnú hrdosť!

Dá sa pomôcť občanom Lamača, ktorým pred očami rozkrádajú a devastujú ich majetok?

Prečo nie je možné okamžite zastaviť zlodějov a ničiteľov, ktorí za bieleho dňa rozkrádajú majetok občanov, či obce – všetko čo je kovové odpíli, odlámu, rozbijú a odvádzajú do zberu?

A všetko, čo má akú – takú cenu, ukradnú (plochy, železné stĺpiky vinohradov, vane na vodu, náradie, kovový nábytok a kovové súčiastky zariadení chát a domov). A ešte sa aj nastahujú do zdevastovaných nehnuteľností, všetko rozbijú, znečistia výkalmi a možno aj chorobami, ale ešte aj drzo a sebaisto – pred očami majiteľa, ktorý sa oprávnené bojí prekročiť prah svojho majetku – demonštratívne všetko „zo zábavy“ devastujú za výdatnej pomoci svojich „cezpoľných“ kumpánov. Prečo majiteľ nedokáže vstúpiť na svoj pozemok a do svojej chaty, či osamelého domu bez vážneho rizika, že ho porania, znečistia, nakazia chorobou, alebo zabijú asociálne živly, zloději a vandali, ktorí si tam sebaisto lebedia a všetko ničia, lebo nie je ľahké ich odtiaľ „oficiálne vystahovať“ a „potrestat“?

Niektoré z týchto problémov sa snažíme riešiť v tesnej spolupráci komisie pre bezpečnosť a životné prostredie, za aktívnej súčinnosti so starostkou Lamača O. Keltošovou a vedenia miestneho úradu v Lamači, lebo sa občania nevedia dovolať rýchleho zásahu polície. Ak zásah polície nie je okamžitý, z napadnutého majetku nezostane nič okrem bezcenných ruín. Veríme a dokonca aj vieme, že polícia je maximálne ústretová, ale má v riešení vyššie pomenovaných problémov „príliš zviazané ruky“ a je poddimenzovaná.

Prečo musí riešiť problémy úrad a radoví občania – členovia komisie, ak existujú oficiálne podania občanov na neznámych páchatelov – ktorí sú neznámi iba preto, lebo sa nechcú nikomu predstaviť, ale fyzicky „bývajú“ v cudzích chatách, pričom ich bez obáv a hanby systematicky devastujú a rozkrádajú?

Prečo musí naša komisia a úrad prostredníctvom Lamačana „kričať do prázdna“? Áno, lebo to je skoro jediné, čo majú podľa zákona v kompetencii. Keby poctivý majiteľ devastovanej a okupovanej nehnuteľnosti riadne platiaci dane, nebodaj niektoré tam „bývajúce“ zákonom chránené počerné, pobledlé, potetované, ožraté, ozbrojené, či nafetované „prezumpčné neviniatko“ očividne devastujúce a vykrádajúce jeho majetok slovne urazil, či zranil, mohol by čeliť „vážnym právnym dôsledkom v zmysle platného zákona“. Zloději a násilníci asi nečelia ničomu, čo by museli rešpektovať.

Ako je možné, že polícia (napr. „komando policajných kukláčov“) nemôže ihneď rozprášiť organizované bandy zlodějov, povaláčov a vandalov, ktorí sa môžu majiteľovi, či policajtovi slušne stojacom na hranici protiprávne okupovanej nehnuteľnosti beztriestne vymievať a dokonca vyhrážať sa právnymi

sankciami? Akí právnici vyškolili týchto ničiteľov? Kto má záujem na organizovanom devastovaní chotára?

My, občania, prosíme nášho zákonodarcu o pomoc a o efektívnejšie riešenie problému devastovania, rozkrádania a ilegálneho okupovania nehnuteľností.

*Daniel Valentovič, poslanec MZ Lamač,
predseda komisie pre bezpečnosť
a životné prostredie*

Lamač v novom šate

Postupne sa počas leta začalo s radikálnymi zmenami vizáže našej mestskej časti Bratislava-Lamač.

Prvou časťou bolo zatepľovanie a namaľovanie budovy Zdravotného strediska na Malokarpatskom námestí (viď. foto č. 1). Neskôr sa postupne zmenili chodníky od Malokarpatského námestia popri ihriskách až po Studenohorskú ulicu č. 2 na peknú zámkovú dlažbu. Bola to súčasť celkovej rekonštrukcie priestoru pred bývalou budovou VÚB na nové mieste trhovisko, ktoré začne fungovať od začiatku októbra. (foto č. 2). A napokon, v neposlednom rade to bola aj celková rekonštrukcia budovy v priestoroch Oázy, dnes už novej škôlky na Malokarpatskom námestí (foto č. 3). V mene všetkých obyvateľov Lamača veríme, že tento obnovovací trend bude ešte pokračovať a že aj ďalšie budovy v našom Lamači, či cesty a chodníky sa dočkajú svojej novej tváre.

(kl)

V novej škôlke aj nové hračky

Druhý septembrový deň nielen prváčikovia základnej školy prichádzali do nového školského prostredia, ale i detičky v materskej škole na Malokarpatskom námestí č. 6 po prvý raz prekročili brány zrekonštruovanej budovy, ktorej slávnostnú pásku prestrihla starostka Oľga Keltošová (na fotografii s poslancom Radoslavom Olekšákom).

Na slávnostnom otvorení sa zúčastnili aj poslankyňa Júlia Ondrišová a Mária Imrichová, riaditeľka ZŠ s MŠ Alena Petáková, zástupkyňa pre MŠ Lenka Kyselová, prednosta MÚ BA-Lamač Ľubomír Plai. Prekvapenie a radosť deťom, ale aj učiteľkám urobil poslanec Ľudovít Lučenič, ktorý materskej škole daroval veľké množstvo nových hračiek. Aj touto cestou by sme sa mu chceli poďakovať.

mm

Skráslili nám stromy

Mestská časť BA-Lamač uskutočnila v júli úpravu drevín na Studenohorskej ulici. Na tejto ulici bolo upravených 140 stromov za celkové náklady v sume 138 800 korún (4 607,32 EUR).

Týmto bol vyčerpaný rozpočet na úpravu drevín pre rok 2008. V úprave podobného rozsahu sa bude pokračovať aj v budúcom roku. V roku 2009 je plánované dokončenie orezu na Studenohorskej ulici a orezy na Bakošovej ulici a Na barine. Tento rok budeme dreviny upravovať už len v nevyhnutných prípadoch a len v obmedzenom rozsahu vo vlastnej réžii.

Ing. Marek Poláš

Problém budú eurocenty

Banky v reklame ponúkajú občanom kúpiť si balíček eur (€) za 500 Sk ako rezervu na začiatok roka. Je to zárobok pre banky.

Nič také nepotrebujeme, keďže 16 dní budeme môcť platiť slovenskými korunami a vydávať nám budú už od Nového roku eurá (€). Napríklad aj dôchodky 2. januára už budú v €, teda netreba sa báť, že nebudeme môcť kúpiť chlieb.

Dôležité je nenechávať si doma rezervné peniaze – až na pár korún všetko múdro uložiť do banky. Nikomu neveriť, že nám pomôže s výmenou! A čo je pre nás, Slovákov, najdôležitejšie, treba sa naučiť hodnotu eurocentov – drobných mincí. Už si nesmieme dovoliť veľkorysosť – drobné si nechajte... To by nás vyšlo veľmi drahé a raz-dva by sme zbankrotovali. Eurocent bude drahý peniaz a musíme zvažovať, čo zaň nakúpime.

as

Otec žil pre Lamač, ja sa snažím kráčať v jeho šlapajach

Rozhovor s Matildou Müllerovou, lamačskou rodáčkou a dcérou Valentína Matrku, ktorý žil a pracoval pre Lamač.

Ako ďaleko siahajú lamačské korene vašej rodiny, kto z nej dnes ešte v Lamači žije?

Obaja starí rodičia žili v Lamači – otec môjho otca síce pochádzal z Dúbravky, ale mama má lamačské korene. Otec bol sám, súrodencov nemal. Naša mama Alžbeta Mikletičová tiež pochádzala z Lamača a my sme boli traja súrodenci. Ja som najstaršia, mala som o 11 rokov mladších súrodencov – dvojčičky, sestra Eva Petrášová žije naďalej v Lamači i s rodinou, možno ju poznáte z cukrárne na rohu Heyrovského ulice, pri VÚB banke, ktorú prevádzkuje už niekoľko rokov. Brat – Valentín po otcovi – už zomrel, ale v Lamači stále býva jeho manželka Eva Matrková so svojimi deťmi i vnúčatami. Práve oni žijú v rodnom dome môjho otca, ako aj našom rodičovskom dome, na Vrančovičovej ulici, kde je aj pamätná tabuľa na počesť môjho otca. Tá bola odhalená v roku 2005. Ja už dlhšie bývam v Dúbravke, aj moje dve dcéry s rodinami a vnúčatá žijú mimo Lamača, ale určite by sme sa sem radi vrátili. Azda sa to podarí aspoň jednému vnukovi.

Skúste nám priblížiť vášho otecka – Valentína Matrku. Aké máte naňho spomienky?

Keďže som bola najstaršou dcérou, mala som s otcom zvláštny vzťah, bola som naňho veľmi naviazaná a mnohým veciam v tých časoch som dosť rozumela. Otca som si veľmi vážila a stále si ho veľmi vážim za jeho obetavosť pre rodinu, pre Lamač, za všetko, čo vo svojom – ťažko skúšanom živote urobil. Narodil sa v roľníckej rodine, ale vyštudoval reálne gymnázium a mal aj ďalšie plány, ale keďže zavraždili jeho otca, musel pomáhať rodine, štúdiá sa vzdal. Veľmi sa angažoval pre Lamač, bol členom rôznych inštitúcií, zviditeľňoval Lamač, ako sa len dalo. Stal sa členom Demokratickej strany a bol i poslancom Ústavodarného národného zhromaždenia, kde na kandidátke bol na 4. zvoliteľnom mieste, keď DS dostala vo voľbách 62 %. Aj Dr. Lettrich –predse-

da DS posielal môjho otca na rôzne rokovania, čo potvrdzuje aj aprílová dohoda z roku 1946. Po druhej svetovej vojne sa venoval hlavne rozvoju kultúrneho diania v Lamači a okolí. V roku 1948 ho však odsúdili za vykonštruované obvinenia a politickým väzňom bol až do roku 1957. Keď sa vrátil domov, začal pomáhať rodine, stratil jednu zo svojich najbližších – mamu, ale naďalej pomáhal svojmu rodnému Lamaču.

A ako vidno, vy v jeho šlapajach stále pokračujete...

Áno, ako som už spomínala, otca som si veľmi vážila a bol mojim vzorom. Aj ja som chcela študovať, ale z politických dôvodov to nebolo možné. Neskôr, keď sa mi narodili dcéry – dvojčičky, som to skúšala, ale nedalo sa to sklbiť s rodinou i prácou, keďže mi zamestnávateľ 4-krát odmietol žiadosť na diaľkové štúdium. Aké boli dôvody? Kádrové problémy. Bolo to náročné. Svoj sen z mladosti som si však splnila v roku 1995, keď som úspešne spromovala v oblasti práva na Univerzite tretieho veku v Bratislave. Aj keď tu už veľa rokov nebývam, začala som od roku 1994 opäť pracovať pre Lamač, konkrétne pre Lesné spoločenstvo, ktoré vzniklo ešte v roku 1932 a urbáriát, ktorý vznikol v roku 1904. Chceli sme a stále pomáhame ľuďom dostať sa k ich majetkom, pozemkom, k tým, ktoré im v rokoch 1947 - 50 zobrať štát. Mnohí ľudia ani nevedeli, na čo všetko majú nárok, niektoré majetky sa vrátiť nedajú, ale dajú sa za ne získať adekvátne náhrady. Počas dlhých rokov sme spolu s 11 členmi nášho výboru prešli až 1 780 pozemno-knižných zápisov a postupne sme vyhľadávali ľudí v Lamači alebo aj mimo neho, aby sa dostali právom k svojim majetkom.

Okrem toho však pôsobíte aj v Konfederácii politických väzňov Slovenska.

Aj v tejto oblasti sa realizujem hlavne kvôli svojmu otcovi, pretože bol dlhých deväť rokov neprávom odsúdený a sama rozumiem, že satisfakcia za roky strávené mimo rodiny, práce je pre všetkých s podobným osudom veľmi ťažká. Momentálne som ústrednou tajom-

níčkou Konfederácie politických väzňov pôsojacej pre celé Slovensko. Naším úsilím je odškodnenie bývalých politických väzňov, ako aj rôzne formy pomoci, ktoré potrebujú. V našej konfederácii je v súčasnosti registrovaných 1 570 politických väzňov a ich potomkov, ktorí zažili hrôzy a krivdy. Veľmi dobre spolupracujeme s českou Konfederáciou politických väzňov, s jej predstaviteľmi sa aj pravidelne stretávame. Založili sme sekciu pod názvom Dcéry politických väzňov, ktorá je aj v českej republike pri Konfederácii politických väzňov. Obe tieto činnosti, ktoré robím, si vyžadujú celé moje srdce.

Okrem odhalenia pamätnej tabule na vašom rodnom dome, bol v minulosti aj návrh na pomenovanie Malokarpatského námestia po vašom otcovi, teraz sa bude prerokovávať na najbližšej schôdzi miestneho zastupiteľstva návrh pomenovať po ňom most premostujúci Dúbravku cez železnici až po Lamač...

Aj Ústav pamäti národa označil môjho otca – Valentína Matrku za človeka, ktorému ohodnotenie a poďakovanie patrí. Tým, ktorí mu navrhli pamätné miesto v Lamači a zrealizovali odhalenie tabule, určite patrí moje poďakovanie aj po rokoch. A keď sa teraz po ňom pomenuje aj spomínaný most, určite to bude uznanie za všetko, čo pre Lamač počas svojho života urobil a ja to budem považovať za veľkú satisfakciu zaňho i za jeho prácu. Už vopred som za to vďačná. Myslím si, že rodných Lamačanov si treba vážiť a uznať, nemáme ich predsa až tak veľa...

Zhovárala sa Katarína Lepiešová

Budeme mať Most Valentína Matrku?

Na zasadnutí Komisie výstavby, územného rozvoja a regionálnej politiky MÚ BA-Lamač dňa 18. 8. 2008 (záznam je uverejnený aj na web-stránke) boli riešené nasledovné okruhy problémov:

– stanoviská k výstavbe rodinných domov na uliciach Rajtákova 18, Vrančovičova 86, Segnáre 45, 50, Pod Zečákom, Cesta na Klanec 81 za osobnej účasti niektorých stavebníkov
– návrh rozmiestnenia veľkokapacitných kontajnerov na území MČ – jesenné uprato-

vanie – bude publikovaný aj v októbri v Malokarpatskom časopise
– návrh na pomenovanie nového premostenia ponad železničnú trať – návrh názvu „MOST VALENTÍNA MATRKA“ – podľa návrhu občianskej iniciatívy za pomenovanie ulíc podľa slávnych rodákov – bude ďalej posudzovaný na najbližších rokovaniach MR a MZ
– plnenie úloh akčného plánu – návrh na vybudovanie zasadacej miestnosti v priestoroch na poschodí kina a návrh na úpravu parčíka pri ZŠ na Malokarpatskom námestí

– požiadavky na začlenenie do rozpočtu na rok 2009
– informácia o pokračovaní prác na rekonštrukcii priestorov bývalej ubytovne pre pedagogických pracovníkov na priestory MŠ Malokarpatské nám. 6 – areál OÁZY
– návrh na umiestnenie tréningovej ladovej plochy v priestoroch areálu súkromnej školy na Borínskej ul. – za osobnej účasti investorov informácie o žiadostiach o nájom, prípadne odkúpenie pozemkov v MČ

Lamačské hody: počasie, nálada aj program

dokončenie z 1. strany

Po slávnostnom otvorení hodov, ktoré uviedla starostka našej mestskej časti Oľga Keltošová za prítomnosti aj ostatných poslancov a zamestnancov Miestneho úradu BA-Lamač, ktorí celé hody svedomito pripravovali, sa mohla začať časť zábavná a relaxačná.

Popri dobrom jedle a chutnom popíjaní sa mohli všetci prítomní zastaviť, postáť či posedieť pri bohatom kultúrnom programe, ktorý hneď v piatok popoludní naštartoval v sekcii Lamač svetu detský folklórny súbor Grbarčičeta a po ňom hneď Divadlo Maska pre malých i väčších. Po ňom vystúpila so svojimi pesničkami Maja Veľšicová a neskôr country skupina Wanted, zábava však pokračovala diskotékou až do neskorých nočných hodín.

Program začal vystúpením folklórneho súboru Grbarčičeta

Sobotný program pod názvom Svet Lamaču sa začal už futbalovým zápasom Starých pánov Lamača proti Starým pánom zo Záhorskej Bystrice a popoludní pokračoval opäť na námestí programom pre deti – divadelným predstavením No, počkaj zajac! Po ňom vystúpila s flamencom skupina Remedios, aby ju zasa na pódium vystriedalo Duo Manti Nelly s programom pre deti. Opäť si mohli prísť na svoje milovníci krásnych žien, keď vystúpila s dvoma tanečnicami La Rubia a program napokon svojím vystúpením ukončila hudobná skupina Metalinda, po ktorej opäť nasledovala diskotéka.

Prišli vlk i zajac...

Remedios predviedlo svoje flamenco

Maja Veľšicová pobavila prítomných

Divadlo Maska potešilo všetky deti

Futbalový zápas starých pánov Lamača

Duo Manti Nelly prilákalo veľa detí

A na záver sobotného večera zahrála Metalinda

Ani nedeľný program nebol na zahodenie, najprv hudobno-zábavný program skupiny Záhorienka odštartoval nedeľné popoludnie a vyvrcholením hodov bolo vystúpenie folklórneho súboru Sľuk. A popri tom všetkom sa mohli malí i veľkí celé tri dni povozit' na kolotočoch, ktoré každoročne patria neodmysliteľne k lamačským hodom.

kl

V nedeľu vystúpila aj Záhorienka

Ďakujeme sponzorom: Dexia banka, Tatiana Biziková, Auto Valušek, OMNIA HOLDING, Akzent media, Peter Krasňanský
Za darčeky do tomboly ďakujeme: kvetinárstvu Kulla, reštaurácii Vršok, predajni hydiny v Lamači a Samoške REMA

Dobrá zábava bola až do polnoci...

Vyvrcholením hrubých hodov bolo vystúpenie Sľuku

Hody uvádzala Blanka Veselá z MÚ BA-Lamač

Kolotoče povozili malých i veľkých

Na koncerte Metalindy sa bavili starí i mladá

Symbyly našej mestskej časti sú desaťročné

Dozneli zvuky hodov a slávností, pri ktorých sme si pripomenuli tradície našej mestskej časti. Popri týchto slávnostiach sme si spomenuli aj na ďalšie výročie.

Blanka Veselá, ktorá je dobrou dušou lamačskej kultúry a jej stálou organizačnou pracovníčkou v sobotu na hodoch pripomenula aj toto výročie – desať rokov prijatia a vysviacky symbolov našej mestskej časti.

Možno si ani neuvedomujeme, že to, čo okolo seba vnímame ako samozrejmosť, tu nebolo vždy. Pred desiatimi rokmi na základe historickej štúdie Dr. Gabriely Škorvankovej spracoval PhDr. Ladislav Vrteľ CSc. v heraldickej štúdiu návrhy na obecné symboly mestskej časti. Podobu týmto symbolom na základe heraldickej štúdie dala akademická maliarka Dragica Vrteľová vo svojom heraldickom ateliéri IMAGO. Autori spracovania týchto symbolov a slávností ich darovali mestskej časti. Slávnosť prijatia symbolov spracovala a viedla Dr. Gabriela Škorvanková.

Pripomeňme si, čo všetko patrí do symbolov mestskej časti. Sú to erb, vlajka, pečať, pečatidlo, zástava, krátka zástava, koruhva, znaková zástava, veľká koruhva, štandarda starostu. Vidíme ich pri slávnostných príležitostiach, ale aj na rôznych písomnostiach reprezentujúcich našu mestskú časť.

Symbyly novému starostovi vždy odovzdáva strážca symbolov a ich krstný otec, ktorý bol zvolený za obec Lamač p. Brunovský. Do jeho rúk skladá starosta aj sľub vernosti k obci a k morálnemu konaniu vo svojom úrade v prospech všetkých.

Sme hrdí na to, že za desať rokov sa naše symboly stali samozrejmosťou súčasťou nášho života a že ich vnímame ako reprezentáciu nás všetkých, ktorí sa cítíme byť Lamačanmi.

gš

Rozhovor so starostkou Mestskej časti Bratislava-Lamač Olgou Keltošovou Potešili sme predovšetkým našich najmenších

Podarilo sa splniť všetky úlohy, ktoré MÚ BA-Lamač dostal na letné mesiace?

Miestny úrad BA-Lamač v letných mesiacoch intenzívne pracoval na splnení uznesenia MZ z 22. mája t. r., ktoré uložilo úradu:

a) rekonštruovať budovu bývalej Oázy na Malokarpatskom námestí na škôlku. Vzhľadom na krátkosť termínu si určite Lamačania všimli, že na tejto stavbe sa pracovalo nepretržite – cez víkendy aj vo večerných hodinách tak, aby sme mohli poskytnúť 2. septembra služby MŠ vyše 100 malým Lamačanom. V súvislosti s rekonštrukciou Oázy sme museli opätovne nájsť nové priestory pre materské centrum Obláčik, Jednotu dôchodcov Slovenska, Združenie zdravotne postihnutých a pobočku Zväzu protifašistických bojovníkov, ktoré pôvodne sídlili v Oáze. Aj toto sa podarilo, všetky spomínané organizácie ako aj ďalšia nová v Lamači, organizácia skautov Dúha, už dnes majú svoje nové priestory.

b) Priebežne pokračovali práce na rekonštrukcii trhoviska a úprave príľahlých priestorov, ktoré by mali byť dané do užívania koncom septembra. Na trhovisku bola vybudovaná aj

nová vodovodná sieť, kanalizácia, elektrina a budova verejného WC.

Čo Lamačania najviac ocenia, čo ich ešte v nadchádzajúcich mesiacoch čaká či poteší? Bude sa do konca roka 2008 sťahovať aj miestny úrad?

Myslím si, že Lamačania, najmä tí malí, škôlkari, najviac ocenia útulné priestory v novej budove MŠ na Malokarpatskom námestí. Chcem poďakovať vedeniu školy, rodičom, učiteľom a dobrovoľníkom, ktorí nám pri rekonštrukcii účinne pomáhali. Do konca roka 2008 by sme radi dokončili aj vnútornú rekonštrukciu bývalej budovy VÚB, priestory na 1. poschodí v kine, spolu so vstupným interiérom a sociálnymi zariadeniami v tomto objekte. Naše pôvodné predstavy, že by sa miestny úrad mohol presťahovať do budovy bývalej VÚB do konca tohto roka, sme museli korigovať v súvislosti s inou prioritou – sprevádzkovaním budovy Oázy do začiatku tohto školského roka. Napriek tomu urobíme všetko pre to, aby sme mohli presťahovať úrad do nových priestorov bývalej banky na jar budúceho roka. O tom, čo bude v našej súčasnej budove úradu, ktorá tiež slúžila deťom ako jasle, v konečnej fáze musia rozhodnúť poslanci MZ. Verím, že vzhľadom na pribúdajúci počet detí v našej MČ zostane budova MZ zachovaná pre školstvo.

Začala sa prerábať budova Agro Bio-Hubice. Čo bude v tomto objekte?

Budova Agro Bio Hubice, ktorá stojí na našom, t. j. obecnom pozemku, patrí súkromnej firme, s ktorou sme v kontakte. Táto firma plánuje využiť doteraz prázdnu budovu Agro Bio Hubice na jej pôvodný účel, ako bola kedysi dávno skolaudovaná, t. j. takzvanej malej tržnice s pestrym sortimentom tovaru. Aktuálne rokovania o jej využití konzultujem s príslušnými komisiami a poslancami MZ. O ich výsledku budem informovať prostredníctvom Lamačana.

Kedy by malo byť dobudované ihrisko na Malokarpatskom námestí?

Ihrisko na Malokarpatskom námestí rovnako, ako všetky ostatné ihriská v Lamači sa podrobujú postupnej rekonštrukcii, dopĺňaním nových hracích prvkov, preliezačiek, hojdačiek, pieskovísk. V Lamači máme 8 detských ihrísk, ktoré v minulosti boli veľmi zanedbané a podotýkam, že ich náklady na rekonštrukciu len za minulý rok boli vyše 1 mil. Sk (33 194 EUR). V tomto roku chceme dokončiť rekonštrukciu všetkých ihrísk. Na rozdiel od iných mestských častí, v Lamači sme nezrušili ani jediné detské ihrisko! Teší ma, keď vidím, ako pekné, vkusné zariadenia slúžia malým Lamačanom.

kl

Nový školský rok s novou školskou reformou

Začína sa nový školský rok 2008/09, a tak sme sa o zmenách a novinkách v našej mestskej časti Bratislava-Lamač porozprávali s riaditeľkou ZŠ s MŠ Malokarpatské námestie Alenou Petákovou.

Budú v škole na Malokarpatskom námestí nejaké zmeny, na čo sa môžu žiaci tešiť?

Tento školský rok je výnimočný pre všetky školy na Slovensku. Spúšťame reformu školstva. V prvej etape sa dotýka len žiakov 1. a 5. ročníka. Škola má možnosť si vybrať z voľných predmetov a určiť, čo bude v rámci nich učíť. V prvom ročníku sme posilnili slovenský jazyk a prírodovedu, pridali sme anglický jazyk a informatiku. V piatom ročníku sme rozdelili triedy na humanitnú a prírodovednú. Podľa tohto rozdelenia majú dotáciu hodín. Humanitná vetva má nový predmet – mediálnu výchovu a nemecký jazyk, pridali sme hodinu anglického jazyka a matematiky. V prírodovednej vet-

ve sme posilnili matematiku, zemepis, biológiu, anglický jazyk a pridali sme základy fyziky. Pedagógovia až teraz dostávajú z metodického centra ponuky na školenia ohľadom reformy a tvorby školských vzdelávacích programov, čo je trochu neskoro. Ostatné triedy by mali ísť podľa starých učebných osnov a plánov. Žiaci sa môžu tešiť na štyroch nových pedagófov, nové lavice pre piatakov, vybudovali sme novú žiacku kuchynku, čím sa trakt IKC prepojí s ďalším zaujímavým priestorom.

Ako je vyriešená situácia so školským bufetom, ktorý bol na konci uplynulého školského roka zrušený?

Školský bufet by mal mať od septembra nového majiteľa. Pevne verím, že budeme všetci spokojní.

Koľko nových prváčikov očakávate, koľko tried otvárate, koľko žiakov odišlo do 8-ročných gymnázií?

Do prvej triedy nastúpilo 30 prváčikov, otvárame dve triedy. Bohužiaľ, do gymnázií nám odchádza 14 výborných štvrtákov. Každý rok mi je ľúto, že si vychováme deti a keď sa s nimi začína robiť výborne, tak nám odídu. Na jednej strane je to dobrá vizitka pre školu, na druhej strane škola tým stráca. Aj napriek takému vysokému počtu odchádzajúcich štvrtákov nám zostáva dosť šikovných detí a otvoríme dve piate triedy.

Otvára sa nové pracovisko MŠ na Malokarpatskom námestí, v areáli Oázy. Koľko

tried tam bude otvorených? Uspokojili ste tak všetkých záujemcov, ktorí podali prihlášku do MŠ?

V novej budove MŠ na Malokarpatskom námestí budú otvorené štyri triedy. Oproti minulému školskému roku otvárame o jednu triedu navyše. Teda, celkovo Materská škola v Lamači má 8 tried. Hoci sú obe budovy MŠ plno obsadené, neuspokojili sme 7 záujemcov, ktorí neskoro podali prihlášky. Neprijali sme 18 detí s trvalým pobytom mimo Lamača.

Čo všetko sa v novej budove škôlky urobilo, v čom spočívala prerábka budovy?

Teším sa do nových priestorov práve pre to, že po rekonštrukcii to bude jediná budova v ktorej nič nepraskne, nezatečie a nebude treba nič opravovať. V budove boli vymenené radiátory, okná, podlahy a obklady, sanita, osvetlenie, dvere, priestory boli vymalované, zrekonštruované sú elektrické a plynové rozvody. Odstránením balkónov a posunutím okien sa vytvoril väčší priestor pre deti. Na prvom poschodí sa zväčšila jedna trieda tým, že sa vybudovala šatňa v chodbovom priestore. V dvoch triedach bude nový nábytok, nové postieľky, stoly, stoličky, koberce a hračky. Trochu neskôr bude otvorená nová kuchyňa, v ktorej sa muselo vybudovať nové plynové vedenie. Myslím, že detičky sa majú na čo tešiť. Chcem sa touto cestou poďakovať všetkým, ktorí vyvinuli nesmierne úsilie a podieľali sa na rekonštrukcii a zariadení tejto budovy.

K. Lepiešová

V posledných augustových dňoch sme počas prechádzky Lamačom oslovili niekoľkých našich spoluobčanov a položili sme im tri krátke otázky.

1. Páči sa vám novootvorená škôlka v Oáze?
2. Ako ste spokojní s rekonštrukciou priestorov trhoviska?
3. Čo vám ešte stále chýba na Malokarpatskom námestí?

Katarína Novosedlíková (5 detí)

– Vznik novej škôlky veľmi vítam, bola už potrebná a možno časom pre väčší počet detí v Lamači ani nebude stačiť. Ja mám 5 detí, predposledný syn bude mať v októbri 3 roky a do škôlky ho pre nedostatok miesta neprijali.

– Určite treba v Lamači nové obchody, veď okrem Remy tu nie je v podstate nič, chýba tu napr. drogéria.

– Námestie je v poriadku, miesto na zábavu pre deti i dospelých.

Stanislav Tobolák so synom Lukášom

– Škôlka je na správnom mieste, veď tam voľakedy bola vždy, je dôležité, aby mali blízko do škôlky aj deti z hornej časti Lamača – Studenohorskej ulice. Myslím si však, že by nemala mať kresťanské zameranie, mala by slúžiť všetkým...

– Trhovisko je dobrá myšlienka, chýba nám tu napr. určite mäsiarstvo, uvidíme, aké nám poskytnú služby.

– Kedže teraz už bude ihrisko v Oáze pre ľudí len v obmedzenom prístupe, popoludní a cez víkendy, určite by som aj na námestí privítal nejaké pieskovisko pre deti.

Denisa Andrisová (2 deti)

– Škôlka v Oáze je určite potrebná, pretože škôlka na Heyrovského už nezodpovedala počtom a záujmu obyvateľov a počtu detí.

– Na trhovisko sa teším, len som zvedavá, aké

obchodíky nám tam vyrastú... Mohla by to byť dobrá druhá zóna v Lamači na oddych a posekanie po Malokarpatskom námestí.

– Na námestí, kam väčšina z nás často chodí, určite ešte chýbajú nejaké prvky, či nové ihrisko pre deti, odstránenie pódia (kde nám liezli stále malé deti) bolo dobrým riešením.

Dana Bederková (2 deti)

– Som rada, že opäť otvorili škôlku v Oáze, veď aj ja som do nej voľakedy chodila a teším sa, že tam o 2 roky prihlásim svojho mladšieho syna Patrika.

– Teším sa aj na nové obchody pred Remou, chýba tu mäsiar, drogéria, ale privítam aj konkurenčný zelovoc.

– Námestie je v poriadku, radšej by som prijala nejaké ihrisko nižšie na trojuholníkovom trávniku medzi Studenohorskou ulicou a ZŠ Malokarpatské námestie.

Marian Živčic (1 dieťa)

– Novú škôlku určite vítam.

V Lamači na prechádzke, ale aj na pieskovisku stretávame stále viac malých detí, takže jej vznik bol správnym krokom.

Na mieste je len otázka, či je kapacita súčasných škôlok, aj vrátane tejto novej, pre budúci školský rok dostatočná.

– Rekonštrukcia trhoviska už bola potrebná, pričom oceňujem, že sa nezabudlo ani na opravu chodníkov.

– Na Malokarpatskom námestí, ale aj na novom trhovisku by bolo fajn zriadiť malé fontánky s pitnou vodou, či už na pitie alebo umytie rúk.

Lamačské country leto 2008

Toto letné sobotňajšie popoludnie malo dátum 19. júla 2008 a trvalo až do trištvrté na desať. Na Malokarpatskom námestí vystúpili tri kapely, ktoré boli zámerne žánrovo odlišné. Je zrejme, že Lamačanom nie je vôbec cudzí tento štýl hudby.

Ako prvá vystúpila skupina UNION CITY-GRASS, ktorá hrá v bluegrassovom štýle. Texty piesní má vlastné. Kapela sa môže pochváliť tým, že jej traja členovia vyrástli práve v Lamači. Skupinu založili v roku 1998 bendžista skupiny Grasshoppers František Pech a hráč na mandolíne a vokalista Martin „Charlie“ Lipták-Kováč. V súčasnosti hrajú v kapele aj Ľuboš Jurkovič (gitara, spev) a Rudolf „Cigánka“ Vlnka na basgitare. Kapela vydala dva sólové albumy: Lepší nápad mám a Tridsať strieborných. Kapela sa pravidelne zúčastňuje na koncertoch a festivaloch po celom Slovensku i v Čechách a taktiež v Holandsku (EWOBE).

Kapela NOVÝ ROWNÁK, ktorá vystúpila ako druhá, hrá vlastnú tvorbu v štýle country-

rock. Lídrom a autorom skladieb tejto skupiny je Čech – Viktor Půček a aj celý repertoár kapely je v češtine. Tvorba Nového Rownáka prešla cez klasické country pesničky až do charakteristického štýlu kapely, ktorý sa vyznačuje zaujímavými a citlivými textami práve lídra a nemenej kvalitným muzikantským predvedením týchto skladieb, na ktorom sa podieľajú všetci členovia. Skupina vznikla na jeseň v roku 1997 po rozpade skupiny Rownák, tzv. umeleckým spojením Viktora Půčka (autor textov a hudby, gitara, spev), Tomáša Peška (el. gitara, akust. gitara, spoluautor hudby), Erica Siegela (bubeník) a Andreja Jerigu (basgitara, vokály). Kapela vydala tri sólové albumy.

Lamačanom sa predstavila aj kapela Country Friends. Hrá známe skladby českých interpretov v štýle country, folk a tramp. Pravidelne hráva v rôznych pohostinských zariadeniach a na súkromných oslavách. Vznikla spojením vynikajúcich hudobníkov viacerých kapiel.

Miriám Liptáková-Kováčová

SEPTEMBER 2008

93 rokov Helena Svobodová

92 rokov Miloš Živora

85 rokov Irena Šrámková

Viktor Černý

Lýdia Hakelová

Vladimír Jánošík

80 rokov Anna Chytilová

Otto Osuský

Ján Varjan

Matilda Fratričová

Anna Veselá

Melánia Letovancová

Ludovít Masnovič

Údaje pochádzajú z Ohlasovne trvalého pobytu BA-Karlova Ves. Za prípadné uverejnenie neaktuálnych údajov sa vopred ospravedľujeme.

V Lamači sa narodili:

16. 7. 2008 Filip Tihelka

20. 7. 2008 Juraj Ivák

23. 7. 2008 Timen Omaník

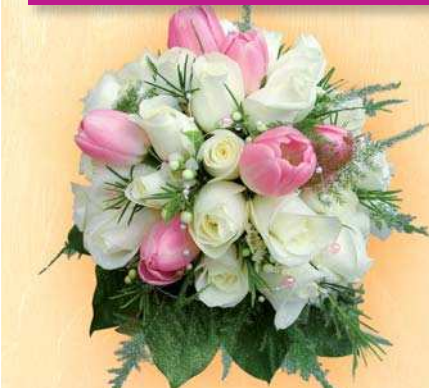
8. 8. 2008 Andrej Veselý

18. 8. 2008 Lucia Trenčanová

24. 8. 2008 Kristína Martináková

Kulla®
KVETINÁRSTVO

kytice, vence, smútočné väzby,
svadobné kytice, výzdoby na auto,
stôl, do kostola, črepnikové kvety,
dreviny, trvalky, letničky, zemina,
hnojivá, kvetináče, bytové doplnky,
ozdoby, darčeky

Malokarpatské nám. 2, Bratislava - Lamač

www.kulla.biz

pondelok - piatok 8 - 18 hod., sobota 8 - 12 hod.

Obláčik v nových priestoroch

Zaiste ste si všimli, že od začiatku septembra nás už nenájdete v priestoroch Oázy, kde sídli opäť po rokoch materská škôlka, ale v priestoroch bývalej škôlky na Zlatohorskej ulici. Veríme, že aj keď sme teraz trochu ďalej od sídliska a mamičiek s malými detičkami, cestu k nám určite nájdete a budete naďalej využívať naše služby – herňu, cvičenia pre mamičky i detičky a pod., v ktorých plánujeme pokračovať od októbra. Na september sme pre vás pripravili jednu zaujímavú akciu – Cestu rozprávkovým lesom, ktorá sa uskutoční v sobotu **13. septembra 2008 od 15.30 do 18. hod.** Začiatok trasy bude na Ceste na Klanec, a pokračovať bude po lesnej cestičke popretkávannej rôznymi úlohami zadávanými rozprávkovými bytosťami až po cieľ - truhlicu plnú vzácnych pokladov. Všetkých vás radi privítame, v nepriaznivom počasi si prineste aj pršíplášte, v prípade veľkej búrky si Rozprávkový les nájdete v telocvični ZŠ. *kl*

Miestna knižnica

(sídlí v budove Základnej školy)

Malokarpatské námestie 1

tel: 02/64 789 737

Zodpovedná pracovníčka: Milada Janžová

Výpožičné hodiny

Pondelok	13:00 - 19:00
Utorok	13:00 - 16:00
Streda	13:00 - 19:00
Štvrtok	13:00 - 16:00
Piatok	zatvorené

Úradné hodiny MÚ Bratislava-Lamač:

Pondelok	10:00 - 12:00	13:00 - 17:00
Utorok	nestránkový deň	
Streda	8:00 - 12:00	13:00 - 16:30
Štvrtok	8:00 - 11:00	
Piatok	nestránkový deň	

Zmena ordinačných hodín MUDr.

Márie Ďurmanovej od 1. 10. 2008

Pondelok:	7,30 – 11,30 hod.
Utorok:	13,00 – 17,00 hod.
	11,30 – 13,00 hod. – poradňa
Streda:	7,30 – 12,00 hod.
Štvrtok:	7,30 – 11,00 hod.
Piatok:	7,30 – 11,00 hod.

Program kina na september a október 2008

- 13. 9. Hancock**, 18.00, 70 Sk, bláznivá komédia s Willom Smithom v hlavnej úlohe
- 14. 9. Najkrajšia hádanka**, 15.30, 60 Sk, klasická česká rozprávka o režiséra Zdeňka Trošku
- 14. 9. Kým si po nás príde**, 18.00, 65 Sk, úsmevná komédia o vážnych životných situáciách s Morganom Freemanom a Jackom Nicholsonom
- 20. 9. Václav**, 18.00, 65 Sk, česká komédia o čudákoví menom Václav
- 21. 9. Asterix a olympijské hry**, 15.30, 55 Sk, voľné pokračovanie o hrdinoch z Galie, dabing
- 21. 9. Sex v meste**, 18.00, 65 Sk, opäť niečo pre nežné polovičky a tých, čo sledujú aj seriál
- 27. 9. U mňa dobrý**, 18.00, 70 Sk, najnovší film Jana Hřebejka (Pupendo, Pelíšky, Medvídek)
- 28. 9. Narnia: Princ Kaspian**, 15.30, 65 Sk, druhé pokračovanie filmu so slovenským dabingom
- 28. 9. U mňa dobrý**, 18.00, 70 Sk
- 1.10. Zamilované zvieratá**, 18.00, umelecký dokument o hľadaní partnerov medzi zvieratami. **Slovenská predpremiéra filmu.**
- 4.10. WALL-E**, 15.30 animovaný film pre malých i veľkých so slovenským dabingom
- 4.10. Bobule**, 18.00, nový český film nielen o víne
- 5.10. WALL-E**, 15.30
- 5.10. Bobule**, 18.00
- 11.10. František je děvkař**, 18.00, česká komédia o zamotaných manželských vzťahoch
- 12.10. Tobruk**, 18.00, český film nielen o hrdinstvách počas 2. svetovej vojny pri obrane Tobruku...
- 18.10. Persepolis**, 18.00, animovaný film o islamskej revolúcii o očami dospievajúcej 10-ročnej dievčiny

Pridajte sa k nám!

ANGLIČTINA
Pre študentov, dospelých a firmy,
v 4 úrovniach (Headway)
ZŠ Malokarpatské nám. - Lamač

0948 30 00 43

stuskova@zoznam.sk, kurzy@arscentrum.sk
www.arscentrum.sk

Futbalové výsledky

1. kolo FK Lamač - Plavecký Štvrtok 1:3
2. kolo FK Bernolakovo - FK Lamač 2:0
3. kolo FK Lamač - FK Lozorno 3:0
4. kolo FK Pezinok - FK Lamač 0:0
5. kolo FK Lamač - SK Reca 1:0

Najbližšie zápasy

21. 9. 08 FK Dunajská Lužná - FK Lamač 16,00 hod.
28. 9. 08 FK Lamač - FK Ružinov 16,00 hod.

Riadková inzercia

- Opravím zámky vo dverách, vodovod, WC – tel.: **0904 572 977**
- Vykonávam maliarske a natieračské práce, stierky a fasády. **0905 257 454**
- Firma kos plastové okná. **0905 541 782, rastislavkos@chello.sk**
- Václav Kotraba – oprava spotrebnej elektroniky, Heyrovského 14. Pondelok – štvrtok 18. – 21. hod. Kontakt: **0905 343 083**
- Rezanie, brúsenie panelu, murárske práce, kosenie. **0908 459 155**
- Vodoinštalátorské práce, vrtanie do panelov a oprava poštových schránok. **0908 178 851**
- Kosenie a čistenie pozemkov: **0903 369 234**
- Hľadám brigádu: upratovanie domácnosti alebo kancelárií raz do týždňa: **0907 381 896**
- Hľadám milú tetu na dôchodku – ideálnu mamínu na MD, na dennú opateru k 10-mesačnej dcére. Dlhodobu, flexibilne, cca 5 dní v mesiaci. Mob.: **0918 711 632**
- Dám do prenájmu garážové státie v suteréne bytového domu na Heyrovského ulici č. 9. Cena: 2 000 Sk/mesiac, (66 eur), kontakt: **0903 754 219**
- Predám trojizbový byt na Heyrovského ulici, murované jadro, plastové okná, 4 lodžie, 11./11 poschodie. Generálna rekonštrukcia strechy v r. 2006. Cena 3,7 mil., (122 818 eur) – dohoda možná. Kontakt: **0903 452 453**

• **PREDAJŇA V OD LAMAČ** •
MALOOBCHOD · VEĽKOOBCHOD · KÚPEĽNÉ ŠTÚDIO

OBKLADY · DLAŽBY · SANITA
KÚPEĽNÝ NÁBYTOK
PARKETY · DVERE

- atraktívny tovar s moderným dizajnom
- kvalifikovaná obsluha
- odborné poradenstvo pri návrhoch interiérov kúpeľní
- počítačová vizualizácia

maloobchod · veľkoobchod
široký sortiment · európski výrobcovia

DOMBYT - IN s.r.o. Po-Pia 9⁰⁰ - 18⁰⁰
Sobota 9⁰⁰ - 12⁰⁰
Hodonínska 1 (obchodný dom LAMAČ) Bratislava
tel.: 02/ 642 82 148, e-mail: obchod@domytin.sk
www.domytin.sk

Lamačan mesačník samosprávy mestskej časti Bratislava-Lamač

Adresa redakcie: MÚ Lamač, Heyrovského 2, 841 03 Bratislava 47, tel.: 64 78 00 65, **Koordináčny tím časopisu:** JUDr. Marek Bartovič, Ing. Radoslav Olekšák, JUDr. Júlia Ondrišová, Mária Pikulíková, Ing. Daniel Valentovič, **zodpovedná redaktorka:** Mgr. Katarína Lepiešová, **jazyková korektúra:** Mgr. Klára Grosmanová, **plôšnu inzerciu preberá:** Maroš Slušný, e-mail: maros@tlaciarenroden.sk, tel.: 0903 758 333, **riadkovú inzerciu preberá:** Blanka Veselá, tajomníčka časopisu Lamačan, **grafika:** ALDO, www.aldodesign.sk, **tlač:** Tlačiareň RODEN, Galvaniho 16, 821 04 Bratislava, e-mail: roden@tlaciarenroden.sk, **náklad:** 4 000 ks, **do tlače zadané:** 10. 9. 2008, **uzávierky č. 10/2008:** redakčná 6. 10. a inzertná 13. 10., **registračné č. OÚ BA IV 1/99.** Redakcia si vyhradzuje právo na neuviesenie dodaných príspevkov, resp. ich skrátenie, opravu jazykových, gramatických a štylistických chýb. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. **NEPREDAJNÉ**